ANTRA DALIS
PART TWO

SANDARA

Velykos yra Šviesos
Ir Laisvės Simbolis

EASTER ISSUE

PENKTADIENIS, BALANDŽIO — APRIL 12, 1968 m.

Nr. 15

Linksmiausių Velykų Švenčių Visiems!

Velykos Anų Laikų Kaime Buvo Puošniai Sutinkamos

Daug Linksmybių Šios Šventės Atnešdavo Žmonėms

Velykų šventės buvo ypatingai laukiamos Lietuvos kaimų žmonių. Velykos jiems reiškė žiemos laikotarpio užbaigimą ir pavasario pradžią. Nemažai nuvargindavo kai kuriuos ir Gavėnios laikotarpis su visokiais "pasninkais", vakaruškų sulaikymais ir pan.

Netgi vaikams buvo grasinama, jog kas Gavėnioje valgys mėsą, tas Velykose bus pakištas po kubilu, o kurie gers degtinę ar alų, tie turės graužti kaulą, ridiką arba kočėlą...

Taigi, užsibaigimas šio kančių laikotarpio, savaime buvo geras reiškinys. Bet Velykos ir šiaip turi įvairių papročių, tradicijų ir puošnumų, kurie gali sužavėti kiekvieną. Kiaušinių ritinėjimas ir mušimas buvo mėgiamiausias kaimiečių sportas šiose šventėse. Kai kuriose apylinkėse tos rūšies kontestai ir žaidimai užsitęsdavo ištisą savaitę, iki Atvelykio. Juose dalyvaudavo ne vien vaikai bei jaunimas, bet ir senesnio amžiaus žmonės.

Gražus paprotys — tai dažyti ir marginti kiaušinius. Pats dažymas būna įdomus dėl to, kad labai įvairūs dažymo būdai ir spalvos bei raštai. Čia labai įdomu žinoti, kur kokią medžiagą vartoja dažymui, kaip ją parengia ir kaip dažo. Pačių spalvų mėgimas irgi skirtingas įvairiose vietose.

Dar įvairesnis kiaušinių marginimas. Čia galima skirti du svarbiausiu būdu: skutinėjimą peiliu ir marginimą vašku. Gal kur dar ir kitokių būdų yra. Bet šie tai jau pagrindiniai. Trakų apskrityje skutinėjimo būdas retai sutinkamas, bet tai suvalkiečių būdas. Vašku marginti kiaušinių yra devynios galybės raštų.

Visą savaitę prieš Velykas pasižymėję kaimo margintojos, merginos ir moterys (vyrai retai kada) nė neatsitraukia nuo žarijų puodo su šildyto vaško šuke. Per Velykas ir kelias savaites po jų, jau gerokai aptrintų, apkultų margučių rasi ir spintoj, ir svirne, ir girnose, ir visur, kur tik pasisuksi. Nusekusių margučių galima rasti net ir kelintų Velykų, kur nors prieskrynėje padėtų.

Kai kur dar paprotys yra, taip vadinamas eiti laliauti. Tai daugiau rytinėj Lietuvoj. Vaikinai susibūrę renka kiaušinius ir šiaip Velykų valgio. Atėję pas kaimyną, viduj ar lauke dainuoja Velykų dainas ir už tai gauna kiaušinių. Pas turtingus ir po stiklelį dar užteikia ant drąsos, vadinamo "žalio vynelio". Suvalkų krašte šį laliavimą vadina, eina su Aleliuja.

Kitur buvo madoj supuoklių, supynių taisymas. Raikštinės, su lenta po balkiu, pasirodydavo dažniau, medinės — rečiau. Medinės sunkiau įtaisyti, bet už tai jos pasilieka net iki Sekminių. Taip pat yra paprotys vaikams lankyti savo krikšto tėvus, kurie savo krikšto sūnų ar dukterį apdovanojo margučiais.

Taigi, Velykos, ta pavasario šventė, turi įvairių ir gražių papročių, bet jų čia, Amerikoje, mes nematome ir tos pačios šventės nuotaikos nejaučiame ir prabėga kaip paprastas šventadienis. Juk Lietuvoje Velykas jau užšvęsdavo ketvirtadienį nuo pietų ir, jei koks tik lengvesnis darbas atliekamas, o šiaip sunkieji turi būti baigti iki ketvirtadienio. Velykų šventės baigdavosi tik pirmadienį naktį, o sykiais ir dar antradienį.

Margučiai – Pavasario Švenčių Simbolis

Kiekvienos didesnės šventės turi savo herbą arba simbolį, kuris atvaizduoja tų švenčių nuotaiką arba gilesnę prasmę.

Kaip žinome, Velykų simbolis yra margučiai. Parinkimas jų nėra atsitiktinas dalykas. Kiaušinis reiškia "išsirituliavusią" gyvybę, o jo papuošimas — tai netolimo pavasario, gražaus ir margaspalvio, nubraižymas.

Dažymu velykinių kiaušinių buvo rimtai užsiėmę dailininkai jau nuo 17-jo šimtmečio. Išėjusi 1682 metais Heidelberge, Vokietijoje, knyga aiškino, kaip marginti kiaušinius ir kokias spalvas naudoti.

Lietuviai kaimiečiai daug anksčiau apsipažino su tuo amatu. Jie naudojo svogūnų žievę, kuri suteikia kiaušiniams rudą spalvą.

Žalios, melsvos, geltonos spalvos buvo gaunamos iš džiovintų gėlių, lapų, šaknų. Netrūko specialistų, kurie iš margučių padarydavo tikrus meno kūrinius.

SIŪLO PASKIRTI TOKIĄ BAUSMĘ

Aleksander Čaikovski, redaktorius "Literatūros Laikraščio", kurį leidžia Sovietinių Rašytojų Sąjunga, pasiūlė įžanginiame straipsnyje, kad vietoje užpildžius kalėjimus ieškančiais laisvesnės kūrybos autoriais, leisti jiems išvykti iš Sovietų Sąjungos. Tegul juos, girdi, maitina amerikiečių, britų ar vakarinės Vokietijos taksų mokėtojai.

Sykiu su vykdomu plačiu apvalymu rašytojų tarpe, daugelis mokslininkų ir šiaip intelektualų išmetami iš partijos arba pasiunčiami tiesiai į bepročių namus.

Tarpe išmestųjų iš partijos randasi ir advokatas Boris Žolotuchin, gynėjas rašytojo Alek sandro Ginsburgo, kuris buvo nuteistas 5 metams kalėjimo. Priežastis išmetimo yra ta, kad adv. Zolotuhin paprašė valdžios ir aukščiausio teismo iš naujo persvarstyti tą bylą.

Prez. Johnson Turi Kuom Pasiteisinti

Prez. Johnsono draugai tvirtina, jog karą Vietname ir žmones, kurie jį veda, jis paveldėjo iš prezidento Kennedy ir jo bro lio Roberto.

Prez. Kennedy, kurio patarėju buvo brolis Robertas, pasiuntė į Pietų Vietnamą 17,000 kareivių, o karinę politiką vedė tie patys žmonės, ir Johnsono administracijoje: Dean Rusk, Robert McNamara ir Walt Rostow.

Senų Lietuvių Būdo Ypatybės

Senovės lietuvių kultūros tyrinėtojas L. Jacevičius, gyvenęs pereitame šimtmetyje, tvirtina, jog viena žymesnių lietuvių būdo ypatybių, buvęs draugingumas, ne vien saviškių tarpe, bet ir su artima gamta.

Medžiai, upės, ežerai, kalnai ir kalneliai buvo jiems artimi, prietelingi. Netgi tolimos žvaigždės, mėnulis, saulė tapo įtraukti į gimininguma orbitą.

Užsilikusioje dainoje randame štai kokias įdomias pastabas:

Saulė motušė kraiteliui krauti,
Mėnuo tetušis dalelei skirti,
Žvaigždė seselė vainikui pinti,
Sietynas brolelis lauku lydėti.

Jeigu jau gimininguma pasiekė tokių aukštybių, tai jis, iš tikro, turėjo būti stiprus.

Prie progos verta pažymėti, jog mūsų protėviai įžiūrėdavo gamtoje nedaug piktų dvasių ir jiems buvo svetimas, taip vadinamas, dualizmas, tai yra nuolatinės kovos sąvoka pikto su gerumu, pasėkoje kuri atsirado dangaus ir pragaro dogmos.

Lietuviai žiūrėjo į gamtą prie lankiom, draugiškom akim, gal būt dėlto, kad toji gamta tame krašte buvo graži ir didžiumoje simpatinga.

Nesuklystumėm pasakę, jog anų laikų lietuvis panašų artimo jausmą parodydavo ir link savo kaimynų, su kuriais jo paties likimas buvo artimai surištas.

Sunkesnėse gyvenimo aplinkybėse savaime vertė žmones burtis arčiau ir vieni kitiems gelbėti.

Billy Graham Išreiškia Savo Nuomonę

Sydney, Australija. — Amerikiečių evangelistas Billy Graham pareiškė spaudos atstovams, jog nieko negalįs pasakyti apie tai, ar Hanoi iš tikro siekia taikos.

Numatytą prez. Johnsono rezignaciją jis aiškina taip: prez. Johnson greičiau yra nuvargęs ir nepasitenkinęs esama padėtimi pasaulyje.

Vengrų Komunistas Įspėja Čechus Nenueiti Pertoli

Budapeštas. — Vengrų komunistų partijos teoretikas Zoltan Komocsin pareiškė, jog "anarchistiniai veiksniai ir įsikarščiavimai sudaro pavojų socializmui Čechoslovakijoje".

Pasak jo, prie vykstančių permainų "prisijungia anti-socialistinės ir dešiniosios jėgos". Jis priminė savo draugams Prahoj apie liūdnus vengrų patyrimus 1956 metais, kai Vengrijoje buvo įvykęs sukilimas.

Nors Komocsin prisipažino, jog kalba tik už save ir sutinkąs su pagrindiniais čechų komunistų siekimais ir kad reikalinga buvo pakeisti viršūnes bei pravesti reformas, vienok priminimas apie vengrų sukilimą ir mesti kaltinimai čechams galėjo pakeisti ne iš jo, bet iš Kremliaus ir Varšuvos.

Rimtas Klausimas

Londonas. — Kai kurie Vakarų Europos vadai, kurie stebi amerikiečių problemas Vietname, keblumus su valiuta ir rasines problemas, stato klausimus ar prez. Johnson iš tikro nesijaučia pavargęs po tokia sunkia našta.

Būti vadu didžiausios pasaulyje galybės ir tuo pat sykiu įtikti didžiumai savų balsuotojų, — tai nelengvas uždavinys.

Tie Veikalai Lietuvoje Buvo Populiariškiausi

Nepriklausomos Lietuvos scenoje iš visų lietuvių rašytojų vaidintų veikalų, didžiausio pasisekimo yra sulaukusi Petro Vaičiūno komedija — "Naujieji žmonės" (apie 900 spektaklių).

Antroje vietoje yra Maironio tragedija — "Kęstučio mirtis" /apie 500 kartų vaidinta/.

Iš verstinių veikalų vaidinimų skaičiumi pirmavo F. Šilerio tragedija — "Klasta ir meilė".

Verta Žiniti, Jog . .

Mažiausia respublika pasauly yra San Marino, esanti Apeninų kalnuose, viduryje Italijos. Jos paviršius apima 23.5 kv. kilometrus, arba trečdalį District of Columbia paviršiaus.

JOS BŪTA IŠ TIKRO GABIOS AKTORĖS

Los Angeles, Cal. — Aktorė Aleksandra Hay, kuri vaidina sėkmingam veikale "The Beard" (Barzda), už suardymą viešos ramybės buvo areštuota. Teisėjas paskyrė jai 625 dolerių kauciją, kurios aktorė nesutiko uždėti. Ji buvo uždaryta.

Bet vakarais policija nuvežda vo ją į teatrą, leisdavo jai pasirodyti į sceną, o uždangai nukritus, grąžindavo ją į areštą. Bet po kiek laiko advokatas uždėjo už ją kauciją ir aktorė galėjo grįžti į namus.

Dėka policijos nuolankumui, Alekscandra Hay tuo būdu uždirbo 45,000 dolerių, o veikalo statytojas sykiu su kitais vaidintojais irgi išvengė nuostolių.

Gajus kaip šeškas.

Aukščiausio Teismo Narys Pakeičia Savo Nusistatymą

U.S.A. Aukščiausio Teismo narys Hugo L. Black, kuris sykiu su teisėju William Douglas priklausė prie labiausiai "liberalinės" grupės tame teisme, nustebino savo vėliausiomis pažiūromis, kurias jis išdėstė Columbia universitete.

Teisėjas Black ir teisėjas Douglas prastūmė eilę nuosprendžių, kurie žymiai pakeitė vidujinį gyvenimą Amerikoje, ypač "civilinių teisių" srityje.

Iš to, ką teisėjas Black neseniai pasakė Columbia Universitete atrodo, kad jis pradeda suprasti, kad pavojinga yra sukaupti perdaug galios teisėjų rankose. Štai jo žodžiai: "Respublikos tėvai nebuvo linkę suteikti teisėjams perdaug galios... tačiau dabar daugelis žiūri į teisėjus ir tikisi iš jų nuosprendžio įvairiose gyvenimo srityse."

"Aš norėčiau sudėti savo pasitikėjimą į pačius žmones ir į jų išrinktus atstovus, kad jie nulemtų valdžios politiką, paliekant Teismui tik interpretuoti Konstituciją..."

Perdidelė galia demoralizuoja, aiškino teisėjas Black, ir siekimas neapribotos valdžios gali būti pagunda ir Aukščiausio Teismo nariams, tai kaip yra atsitikę su teisėjais kituose laikuose ir kituose kraštuose.

"Nelaimei, teisėjai nėra laisvi nuo troškimo valdžios, o turėdami absoliutę arba veik absoliutę valdžią, kartais panaudoja ją ir nesuderinamai su krašto gerove. Dėl to, mano įsitikinimu, visuomenės gerovė reikalauja, kad konstitucinių nuosprendžių pagrindu būtų Konstitucija, o ne asmeninės teisėjo pažiūros."

"Esu giliai susirūpinęs, kalbėjo teisėjas Black, mūsų konstitucinės sistemos pritaikimu... kuomet teisėjas, nominuotas iki gyvos galvos, gali atmesti Jungtinių Valstybių Kongreso arba valstijų legislatūrų nutarimus vien tik dėl to, kad tie nutarimai atrodo jam neišmintingi."

Taigi, anot tos patarlės: geriau vėlai, negu niekad. Jeigu prie tokių išvadų prieitų dar vienas kitas Aukščiausio Teismo narys, kuris dabar jaučiasi turįs neribotą galią, tai įstatymų aiškinimas ir jų pritaikimas nebūtų taip supainiotas.

Pavasaris

Lyg kad nuo saulės krenta dienos
Ir vaikšto pievomis — žieduos.
Jau tuoj išeisim į purienas
Dainų dūdelėmis dūduot.

Pajusim džiugesius jaunystės,
Dvelkimus viesulos gaujos.
Gėlių žydėjimas jau grįžta —
Sugrįš į pievas Lietuvos.

Sugrįš pavasaris į kaimą,
Žygiuodams jazminus atskleis.
Ir artojėlis vešis laimę
Jauniklio mėnesio arkliais.

Lakštingalų bus laimės dienos,
Naktimis linksmiau jos dainuos.
Čiulbės paukštelis mums kiekvienas
Rytuos, pietuos ir vakaruos.

Ak, Lietuva Tėvyne, pievoj,
Šiluos ir girioj ir laukuos!...
Obels, lelijos, rūtų, ievos
Žiedai tau galvą vainikuos.

Ir būsi, būsi mylimiausia
Iš viso būrio mylima
Net audra girioj apsiblausus
Kvepės tau vyšnios jaunumu.

Kvepės, linguos prie kelio
Liekna svėrė, ir ta gyvuos.
Ateis pavasaris išsiilgęs
Tėvynės mūsų Lietuvos...

Klemensas Dulkė

Margučių Dažymas Buvo Malonus Darbas Kaimo Žmonėms

Margučiai, tai yra piešti ir dažyti kiaušiniai, yra vienas gražesnių Velykų papuošalų.

Margučiais papuošiame velykinį stalą, teikiame juos kaipo dovaną, daužome, ritinėjame, žodžiu — pritaikymų jiems netrūksta.

Margučiai buvo dažomi įvairiai. Kaimiečiai naudodavo šieno pabiras, gaudami gelsvu atspalviu kiaušinį. Beržų vantų lapai suteikdavo aiškiai gelsvą spalvą, o tik sprogstančių beržų lapiukai — rausvą, ąžuolo žievė — tamsiai pilką ir pan.

Pajvairinimui pridėdavo dar pelkių rūdos, alūno, rūgšties, šermukšnio, lazdyno, drebulės, alksnio žievės ir samanų. Visa tai reikalavo nemažai įgudimo ir meniško skonio.

Kiekviena šeima mėgdavo dažyti margučius po kelis kartus, vis skirtingomis spalvomis, taip, kad sudėjus visus dažinius, jau gaudavosi tikrai gražus kūrinys. Nemažai pasitaikindavo ir tokių, kurie kantriai ir ištvermingai "išrašinėdavo" margučius su peilio smaigaliu, nulaužtu stiklu ar šiaip kokiu instrumentu, savotiškai nudažant braižinius.

Daug tokių mes matome šiais laikais, ir jie, be abejo, yra daugiau vertinami.

Šių laikų lietuviškus margučius yra pamėgę amerikiečiai ir apie juos dažnai parašo jų spaudą.

Kongreso Nariai Yra Susirūpinę Rinkimais

"Washingtonas dabar serga rinkimine karštlige", — tvirtina Thomas M. Goodfellow, pirmininkas Amerikos Geležinkelių Asociacijos.

Daugelis kongresmanų yra giliai susirūpinę rinkimais ir nežino kokios iš tikro nuotaikos vyrauja balsuotojų tarpe. Pralaimėjus rinkimus, sunku jiems būtų prisitaikyti prie naujų gyvenimo aplinkybių.

Pavogtas iš Kolegijos Brangus Paveikslas

Philadelphia. — Mažas, bet vertingas paveikslas "Season's End", nupieštas dailininko Andrew Wyeath, kuris įkainuotas $15,000, tapo pavogtas iš parodos Phildelphijos kolegijoje.

Sufalsifikuoti Atsiminimai

Fleet Street, Londone, kur til psta daugelio didžiausių anglų laikraščių ir žurnalų, šiomis dienomis sprogo sensacija. Pasirodė, jog Thompsono spaudos trustas, didžiausias Anglijoje, sumokėjo $250,000 už buvusio fašistino Italijos diktatoriaus Mussolinio neva atsiminimus. Tie atsiminimai turėjo pasirodyti savaitraščio "Sunday Times" puslapiuose. Paskutiniu momentu paaiškėjo, jog jie buvo gudriai sufalsifikuoti.

Pradžia aferos siekia 1960 metus. Dvi italės: Amalia Rosati ir jos motina atidūrė Italijos teisme už bandymą parduoti sufalsifikuotus Mussolinio atsiminimus. Duktė buvo nubausta trims metams kalėjimo.

Atlikusi bausmę, ji sumanė parduoti tuos atsiminimus lengvatikiams užsieniečiams, kurie nebuvo apie jos bylą nugirdę. 1967 metais, su pagalba italų agentų Londone buvo užmegstos derybos su Thompsono kompanija. Pastaroji pasamdė Mussolinio sūnų Vittorio patikrinti tuos raštus. Sūnus pripažino, jog jie yra autentiški. Už tai gavo $75,000 ir "Jaguar" automobilių.

Kai tie neva atsiminimai buvo paruošti spaudai, ekspertai surado, jog jie yra falsifikuoti. Pagrindą tokiam nuosprendžiui sudarė gramatiškos klaidos ir skirtingas nuo Mussolinio stilius. Taipgi buvo žinoma, kad Mussolini savo autentiškuose atsiminimuose įrašydavo ir savo meilišku prietykius, tuo tarpu tame rankraštyje apie tai neprisiminta nei žodžiu.

Surasta anglų korespondentų, Amalio Rosati pareiškė, jog nesibijanti teismo. Ji įspėjusi pirmutinį italą pirkėją, jog tai yra falsifikatas, bet tas visvien sumokėjęs jai $8,000. Likusius pinigus pasidalinę įvairūs tarpininkai ir agentai.

Į klausimą, kodėl visai nepaminėjo meiliškų Mussolinio nuotykių, jo garbintoja atsakė, jog nenorėjusi pažeminti didžiojo "Duce".

Užtiko Prie Šventosios Upės Krantų Senos Kultūros Liekanų

Jaunas žvejys. Mikas Balčius, kasinėdamas durpyną prie Šventosios upės, užtiko šukių, titnago ir apdirbto gintaro gabalėlių. Tuos radinius jis įteikė Kretingos kraštotyros muziejui. Po kiek laiko jis rado jau kitoje vietoje, netoli nuo anosios, puodų šukių, neįprastos formos irklą, kastuvėlių, šeivelių su dviem skylutėm, ylą iš kaulo ir pan.

Visa tai atkreipė archeologų dėmesį. Pastarieji nustatė, jog tie radiniai paeiną iš poros tūkstančių metų prieš Kristų gadynės, vadinamo "neolito".

Į tą vieną buvo pasiųsta iš Vilniaus archeologinė komisija su istorike Rimute Rimantiene-Jablonskyte priešakyje. Atliekant platesnius atkasinėjimus prie Šventosios, užtikti pėdsakai sodybos, stovėjusios toje vietoje prieš 5,000 metų! Pasak komisijos, iš ten aptiktos senvietės paaiškėja, jog jau tada gyventa tų pačių žmonių, iš kurių vėliau kilo aisčių arba lietuvių giminės.

Užbaigus visus tyrimus, būsią galima daug daugiau pasakyti apie mūsų protėvių pradinę kultūrą ir jos laipsnišką išsivystymą.

Užbaigus visus tyrimus, būsią galima daug daugiau pasakyti apie mūsų protėvių pradinę kultūrą ir jos laipsnišką išsivystymą.

Tarp kitko nustatyta, jog jau prieš 5,000 metų Šventosios upės žvejai vartojo iš liepos karnos virvelių supintus tinklus. Jie pasigamindavo medinius kablius, molinius induus, su ornamentais, o taipgi ir gintarinius papuošalus. Toliau paaiškėjo, jog mūsų protėviai tais laikais vertėsi ne vien žvejyba ar medžiokle, bet turėjo įrengę ūkius ir augino naminius gyvulius.

Registruoti Partijų Balsuotojai

Apskaičiuojama, jog 46 nuoš. visų U.S. balsuotojų yra užsiregistravę kaipo demokratai, 27 nuoš. kaipo respublikonai, o nepriklausomų esama 27 nuoš.

Taigi, kad laimėti rinkimus, respublikonai turi patraukti didžiumą nepriklausomų balsų. Bet šiais laikais žmonės griežtai nesilaiko partijų ir dažnai persimeta į kitą pusę.

DAINA

*

Ak tai man dienos,
Tai mano dienelės,
Tai rods man būti
Pas motinėlę.

Į lauką ėjus,
Lengvi darbeliai,
Namo parėjus,
Meilūs žodeliai.

Motušė tarė
Kiemu eidama:
"Eik, eik dukryte,
Į svirną gulti".

Svirne gulėjau,
Šilkuos šnabždėjau,
Per stiklo langą
Aušron žiūrėjau.

Per tėvo sodą
Saulė tekėjo,
Į žalius šilus
Atsispindėjo.

Kada Išrasti Povandeniniai Laivai

Kai kurie mokslininkai reiškia nuomonę, kad povandeniniai laivai nėra paskutinių laikų išradimas. Jie buvę žinomi jau žiloje senovėje. Taip, Makedonijos imperatoriaus Aleksandro Didžiojo karo laivynas turėjęs nardomų laivų, kurie su jūrų povamzdžiais ir daugiau buvę panašūs į mūsų laikų varpus, negu į laivus. (Aleksandras Makedonietis gyveno ketvirtame šimtmetyje prieš Kristaus gimimą).

Arabų istorikas Bahoddin, gyvenęs 12-am šimtmetyje, aprašinėja, kad vienas naras jūrų mūšio metu povandeniniu laiveliu pasiekė priešų uostą. Yra ir daugiau panašių pranešimų iš tų laikų.

Pirmą tinkamesnį povandeninį laivą pastatė olandas Drebbel, gyvenęs nuo 1572 iki 1634 metų. Anglų karalius Jokūbas I su išradėju plaukiojo tuo laivu po Temzės upę ties Londonu.

Ir Drebbelio išrastas povandeninis laivas buvo aprūpintas oru iš viršaus per tam tikrus vamzdžius.

Karo tikslams pritaikintą povandeninį laivą sukonstruktavo Bushnell 18-me šimtmetyje. Pirmą kartą jis buvo panaudotas 1775 metais Amerikos nepriklausomybės kare su Anglija. Laivas buvo apvalus ir nugrimzdavo arba pakildavo, įleidžiant arba išleidžiant vandenį.

Vėliau povandeniniai laivai buvo patobulinti ir plačiau plėtojosi karo metu.

Karo metu gerai ginkluoti povandeniniai laivai sudaro rimtą pajėgą ir priešui pavojų.

Linksmų Velykų Švenčių

Linki Savo Klientams, Draugams ir Pažįstamiems

MAISTO KRAUTUVĖ

Kristina ir Emilis Kuraičiai

2500 West 69th St. Tel.: PRospect 6-2229

CHICAGO 29, ILLINOIS

Linksmų Velykų Visiems

George A. Sukys

Mortgage Loans + Real Estate + Insurance

3252 SOUTH HALSTED STREET

Linksmiausių Velykų Švenčių!

Visiems Chicagos Lietuviams

Julius ir Theodora Kuzai

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Geros Valios Lietuviams

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKAS.

JUSTINAS MACKEVIČIUS, Jr.

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

PREZIDENTAS IR MENADŽERIS.

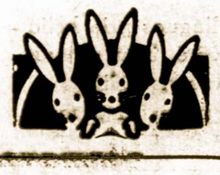

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

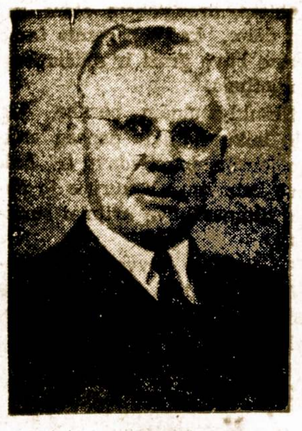

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS - ir - VISIEMS LIETUVIAMS!

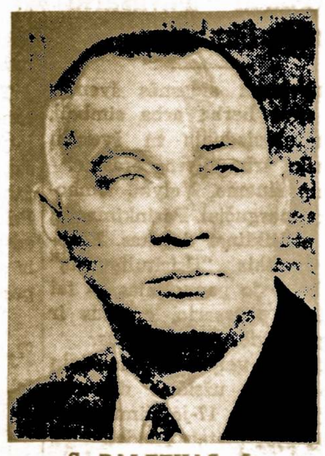

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue Phone VIrginia 7-1515

Sovietų Submarinai Baltijos Jūroje

Šiuo metu visame pasaulyje yra apie 850 povandeninių laivų, tinkamų operacijoms. Iš to skaičiaus Sovietai turi 370, Amerika—307, Didžioji Britanija — 42, Kinija — 30, Švedija — 23 ir Prancūzija — 21.

Sovietai laiko Baltijos jūroje apie 70 konvencinių povandeninių laivų, Švedija 23, Vakarų Vokietija 14, Lenkija 11, Danija 4. Suomija ir Rytinė Vokietija neturi tos rūšies laivų.

Klausimas dabar: kodėl Sovietai laiko sukoncentravę Baltijos jūroje tokius stiprius povandeninius ginklus? Vien tik apgynimui rytinių Baltijos pakrančių, įspėjimui neitralinės Švedijos ir priežiūrai suomių laivyno, tokios pajėgos yra perdidelės.

Prasiveržti sovietų submarinams į Atlantą nebūtų lengva, nes Oresundo sąsmauką kontroliuoja danai. Šiaurės Atlanto Sąjungos narys. Bet Maskva tikisi, jog anksčiau ar vėliau jai pasiseks patraukti savo pusėn Daniją ir tada tie vartai savaime atsivers.

Bet jeigu taip ir atsitktų, tai Sovietai smarkiu puolimu galėtų užimti Daniją ir visa pietinės Baltijos pakrantę, tuo būdu suteikiant galimybę savo laivynui išeiti į Atlantą.

Vakariečių strategai numato, jog kilus karui, pradiniai smarkiausi susirėmimai įvyktų Baltijos jūros rajone dėl kontrolės jos pakrančių.

Ne Tais Sumetimais

Senyva, simpatiška poniutė, belankydama kalėjimą, paklausė vieno kalinio:

— Ar tai degtinės pamėgimas tave atvedė čionai?

— Ne, poniutė. Čia jos visai negalima gauti.

Kvailys niekuomet savimi taip nesistebi, kaip padaręs kvailybę.

Lengviau pažinti dešimt, kraštų, negu vieną žmogų.

(Izraelitų)

Amžina Ugnis ir Deivės Gabijos Garbinimas

Senais Laikais Ugnelė Buvo Svarbus Dalykas

Ugnis, tas paslaptingas gamtos elementas, žmogui teikia nepaprastai daug naudos, bet dažnai esti ir didelių nelaimių priežastimi. Todėl ugnį liaudis vaizdavosi kaip tikrą galingą demoną, kurį reikia gerbti ir bijoti, bet kartu stengiamasi magišku žodžiu ir veiksmų pagalba jį palenkti žmogaus valiai.

Apie mūsų protėvių ugnies gerbimą kronikos ir seni raštai mini gana dažnai. Vienas graikiškas šaltinis ir daugelis vidur amžių kronikų, lietuvius tiesiog ugnies garbintojais vadina.

Tautosaka — žodinė tautos kūryba — turi daug pėdsakų apie namų židinio ugnies garbinimą. Lietuvių liaudyje randamas įsitikinimas, kad seniau žemėje ugnies nebuvę ir ją atnešęs iš pragaro koks nors paukštis.

Kiti vėl mano, kad ugnį išskėlęs Perkūnas audros metu ir taip žmonės ją gavę. Dar kaimuose buvo žmonių, kurie nupasakodavo, kaip priemenys trindami sausą medį, gaudavo ugnies. Titnago skiltuvus dar daugelis atsimena.

Reikia pasakyti, kad žmogiška kalba ir mokėjimas gauti ugnį ir pavartoti, yra ryškiausi pažymiai, kurie skiria žmogų nuo gyvulių. Tai nenuostabu, kad ugniai reiškiama didelė pagarba.

Visoje Lietuvoje dar ugnis buvo laikoma šventa. Todėl esą reikalinga padoriai su ja elgtis: židinį ar ugniakuras reikia gesinti šaltu ir švariu vandeniu, nespiaudyti, nemidžioti ir kitaip neteršti, nes visa tai yra nuodėmė.

Ugnis reikia ne tik gerbti, bet ir duoti jai aukų: verdant valgį, reikia įberti kiek druskos į ugnį, sakant — "Šventa Gabija, būt pasotinta!"

Seniau namų židinyje laikydavo ugnį, kuri ugnis visą laiką žerėdavo. Jei ugnis užgęsdavo, buvo laikoma negeru ženklu tiems namams ir reikėdavo eiti pas kaimynus atsinešti ugnies.

Kartais svečiui norint greit namo išeiti, dar ir mūsų laikais — Nepriklausomoje Lietuvoje, sakydavo: "Ko taip skubinies, ar ugnies atėjai atsinešti"? Visada gavę ugnies atbulas per duris išeina.

Saugoti namų pelenų ugnį buvo namų šeimininkės pareiga.

Seniau ištekėdama mergina, nusinešdavo į naujus namus savo ugnies, kurią įteikdavo jai motina. Tai buvo daroma, kad ji būtų gera šeimos saugotoja. Iš to ir kilo "šeimos židinio" sąvoka, kai kalbama apie vedusius.

Toji židinio ugnis, iš kur buvo uždegama, namų šviesa ir virtuvės krosnis buvo vadinama **Gabija.**

Kadangi ugnis laikoma šventą, ne tik, ji gerbiama, bet dar iš jos degimo spėja įvairių dalykų: apie gaisrą, piršlius, svečius, mirtį, vėles ir orą.

Nors ugnis laikoma "amžina", bet vieną kartą per metus užgesinama ir su apeigomis vėl uždegama. Tas atsitinka Joninių naktį ar Didįjį Šeštadienį.

Dar ir dabar ugnis Didįjį Šeštadienį, pintyje ar susuktame skudure šventinama bažnyčioje ir, parnešus namo su tam tikromis apeigomis vėl iš naujo įkuriama židinyje.

Tam tikros apeigos būdavo su ugnimi ir vestuvių metu.

Seni istoriniai šaltiniai sako, kad senovės lietuviai ugnį garbinę. Lietuviai šventyklose, romuvose, turėję garbingą vietą, kur pasišventusių — visą gyvenimą nekaltų mergaičių — vaidilučių, krivių (kunigų), priežiūroje buvo kurstoma amžinoji ugnis.

Prasikaltusias vaidilutes ir numirusius ir pagautus didelius savo priešus, lietuviai degindavo. Jų pelenus supildavo į urnas.

Todėl nenuostabu, kad Gabijos gerbimas išsilaikė, pasiekdamas ir modernius laikus.

Ar Galima Gyventi Be Suezo?

Kaip žinoma, Suezo kanalas vienas iš svarbiausių susisiekimo vandens kelias pasaulyje, tapo nuo pereitų metų birželio 5 dienos uždarytas. Ar gali pasaulis apsieiti be Suezo kanalo?

Bėgyje paskutiniųjų mėnesių 1967 metais, 3,500 laivų, kurie normaliai naudojasi Suezo kanalo vandens keliu, turėjo plaukti aplink Afriką, kas reiškia, pailginti kelią ir apie 4,700 jūros mylių ir padidinti transporto išlaidas.

Ar susidariusią padėtį egzistuojantis laivynas galės įveikti?

Atrodo, kad taip daug laivų, kurie buvo išvesti iš apyvartos, tame skaičiuje po 17 metų tank laiviai, grįžo vėl į jūrą.

Situacija visai lengvai susidariusi, sukėlė visus ant kojų. Kapštato uosto direktorius dėl persidirbimo tarnyboje, gavo širdies smūgį, o uosto darbininkų žmonos dirba dieną ir naktį — vadinamos Suezo -našlėmis.

Anglų laivai į Tolimuosius Rytus, vieton plaukti aplink Afriką — daro kelią per Panamos kanalą, sutrumpindami vienos paros kelionę.

Sovietų Tarybos laivas "Nowy Woroniež" perplaukė laike 28 dienų kelią iš Hamburgo iki Jokohamos per Ledynuotąjį Vandenyną ir Beringo sąsiaurį, padaręs 4,200 jūros mylių mažiau, negu būtų plaukęs per Suezą.

Japonai dar kitaip tą Suezo klausimą išsprendė: prekės skirtos Europai, išsiunčiamos laivais į Seattle, Amerikos vakaruose, kur pakrauna į prekinius traukinius iki New Yorko ir iš čia vėl laivais į Europą.

Orlaivių kompanijos SAS ir KLM, organizuoja transportiniais lėktuvais, labiau vertingas prekes pristatinėti. Reikia pažymėti, kad ir Izraelis nutarė pravesti autostradą per dykumą Negew iš Eilat uosto, pagal Raudonąją jūrą iki Aškod uosto (pietuose nuo Tel Avivo); tas ruožas gali būti naudingas Zambijai ir Kenijai.

Ar galima gyventi be Suezo? Žinoma, kad galima, nors tas ir būtų brangesnis kelias prekių pervežime. —M. K.

Kuo Jis Užsiimtų

Mark Twain vieną iš savo dukterų išleido už lenko, Kurilavičio.

Kada rašytojas celebravo 70 metų savo gimtadienį, pareiškė, jog likusį savo gyvenimą norėtų praleisti darže prie darbo ir besimokant taisyklingai ištarti pavardę savo žento.

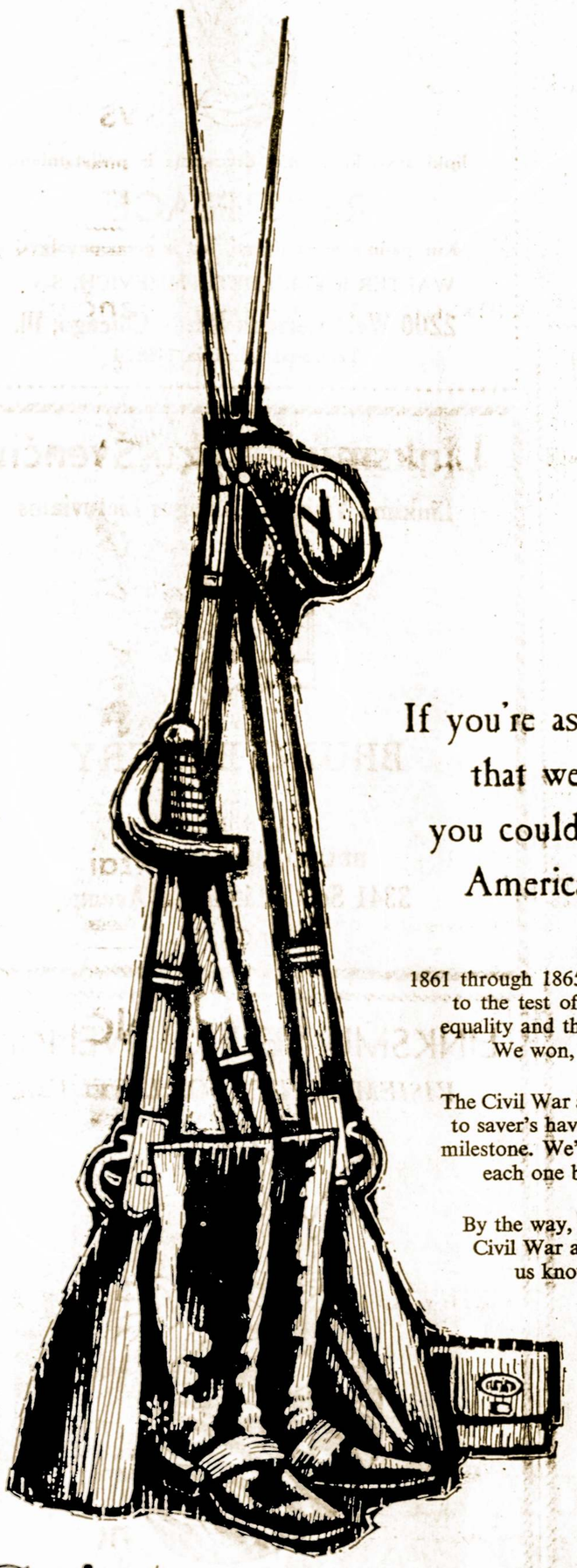

If you're as old as the number of times that we've paid dividends, you could have fought in the American Civil War!

1861 through 1865 were trying years. Americans were put to the test of what this country stands for . . . freedom, equality and the rights of men to work and live side by side. We won, but the cost was high.

The Civil War and the announcement of our dividend payments to saver's have one thing in common. Both events are a milestone. We're proud to have paid 104 consecutive dividends, each one bigger than the last.

By the way, if there's anyone out there who fought in the Civil War and is still around to read this ad, please let us know. We'll see that *you* make history!

Saint Anthony Savings

1447 SOUTH 49TH COURT CICERO, ILLINOIS 60650 PHONE: 656-6330 JOSEPH F. GRIBAUSKAS, EXEC. SEC'Y

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Yanas Hardware & Paint Co.

2817 WEST 63rd STREET

Chicago, Ill.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

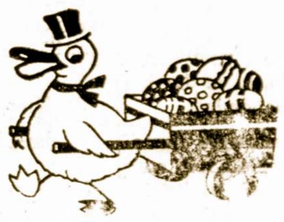

Lietuviška Kepykla

Savininkas

A. Kazilionis

2450 WEST 59th STREET

Chicago, Ill. 60629 Tel.: HE 4-7434

Linksmų Velykų Švenčių!

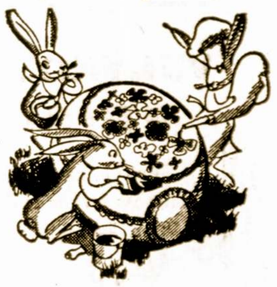

Jurgis Janušaitis ir

Jurgis Mažeika

SAVININKAI

Maisto Krautuvės

"PARAMA"

2534 West 69 Street Chicago, Illinois

Linksmiausių Velykų Švenčių

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Jonas A. Jonikas

Chicago, Illinois

Poetas Ad. Mickevičius Apie Žiaurų Maskolių Terorą Lietuvoje 1831 Metais

Ištrauka iš Jo Laiško

Rašyto 1831 Metais

Garsus poetas Adomas Mickevičius (1798-1855) rusų valdžios už dalyvavimą Vilniaus slaptoje patriotinėje organizacijoje 1823 metais buvo areštuotas ir ištremtas į Rusijos gilumą. Jam pavyko 1829 metais išsprukti į užsienį. Apsigyvenęs Paryžiuje, Adomas Mickevičius parašė "Poną Tadą" ir kitus kūrinius. Išvykęs į Turkiją organizuoti legionų kovai su rusų priespauda, mirė Konstantinopolyje.

Pastaruoju laiku paskelbtas iki šiol nežinomas Ad. Mickevičiaus laiškas, kurį poetas 1831 metais liepos 16 dieną buvo išsiuntęs vienam savo bičiulių — caro gvardijos karininkui Simonui Chliustinui. Su Chliustinų šeima Mickevičius susidraugavo keliaudamas po Italiją ir Šveicariją. Laiškas būdingas tuo, kad vaizduoja Adomo Mickevičiaus nuotaikas po nepavykusio sukilimo. Štai ištrauka to laiško, kuris, rodos, tik dabar yra rašytas:

"Brangusis mano Simonai, tamsta gerai supranti mano dabartinę padėtį, kad negalėtumei man atleisti už apsileidimą korespondencijoje ir už laikiną užmiršimą bičiulių. Be įvykių, kurie prislėgė ir į nevilti nustūmė mano sielą, turiu dar keletą asmeninių nelaimių".

"Kiekvienas laikraščio numeris atneša žinią apie kurio nors mano artimųjų ar pažįstamų mirtį. Ten, kur praleidau savo jaunystę, dabar matomi tik krauju persunkti pelenų piliakalniai. Nemanykit, kad žinias, ką skelbia laikraščiai, yra perdėtos, nes tikros žinios, kurios pasiekia aplinkiniais keliais, yra tūkstantį sykių baisesnės".

"Gal pakaks, jei pasakysiu, jog rusų kariuomenės daliniai Lietuvoje susideda iš čerkesų, kirgizų ir kalmukų, kuriems vadovauja vokiečiai ar kitokie samdininkai-kitataučiai. Tamsta geriau numanai, ar tie žmonės turi bent krislelį gailestingumo bei žmoniškumo. Blogai būtų tokiam vokiečiui ar prancūzui, kuris patektų į mano rankas, jei dangus kada nors leis ir vėl susijungti su mano tautiečiais".

Būdinga, kad Adomas Mickevičius laiške sielojasi dėl Lietuvos ir jos žmonių likimo.

Mickevičiaus veikimu emigracijoje ypatingai domėjosi rusų žvalgybos ir policijos organai. Įrodymui yra daug šnipų pranešimų apie poeto užsienyje gyvenimą ir kūrybą. Kai, pavyzdžiui, 1833 metais pasirodė Paryžiuje ketvirtas Adomo Mickevičiaus poezijos tomas, kuriame tilpo "Vėlinės", Prancūzijoje gyvenas žvalgybos agentas pasiuntė "raportą" su tokiu apibūdinimu:

"Visose tose dramose tasai nedėkingumo pavyzdys. Mickevičius išliejo iš menkos sielos ir iš niekingos širdies visą savo pragariškąją tulžį. Visuotinai žinomas žemas tautinis būdas, melas ir niekšiški prasimanymai sudaro tų kūrinių turinį. Ir reikia tik pagalvoti, jog tai parašė žmogus, kuriam buvo dovanotos kaltės ir kuriam parodytas geraširdiškumas! Vieton pelnytos bausmės, kilniadvasiškai jam davė laisvę. Ir kuo jis atsimoka: pasiutimo šėlimu!"

Kurios gėlės puošė darželius Lietuvoje?

Lietuvaitės sėjo, sodino ir augino šias plačiausiai Lietuvoje žinomas gėles: rūtas, bijūnus, jurginius, gvazdikus, rožes, lelijas, pinavijas, diemedžius, alyvas, mėtas, nasturtas, našlaites, radastas, saulutes, žirnelius, brolelius.

Ypač populiari buvo rūta, kuri ir dainių dainose gausiausiai apdainuota.

Apie tiesą kalbėti reikalinga dviejų, — vienas, kuris kalba ir, antro, kuris klausosi.

—Thoreau

Pavasariui Atėjus, Pirmi Sužaliuoja Šie Augalai

Pavasarį labai greitai pajunta ir augalai. Kai tik saulutė nukaitina nuo žemės sniegą, žolė pradeda leisti savo jaunus lapelius.

Miškuose ir krūmuose greitai išauga ir pradeda žydėti baltažiedė plukė, žibuoklė, vištapienė ir kiti ankstyvieji augalai: molinguose šlaituose — šaltapusnys, pievose — rasakylės, drėgnose vietose — purienos ir pan.

Visi ankstyvesnieji pavasario augalai turi iš rudens pasigaminę sau šakniastiebiuose pakankamą maisto atsargą. Kai tik pavasarį žemė atsipalaiduoja nuo sniego ir nebebūna didesnių šalčių, pavasariniai augalai iš savo stambių šakniastiebių pradeda sparčiai augti ir pagaliau žydėti.

Ankstyvieji miškų augalai, pavyzdžiui — plukės, skubinasi anksti žydėti, kol dar medžiai neapsidengia lapais ir neuždengia jiems saulės spindulių.

Jeigu pasitaiko ankstyvas pavasaris ir šalčiai vėl užklumpa, tai jauni augalai turi priemonių nuo jų apsisaugoti.

Vieni turi tankius, minkštus plaukelius, kiti — lapus suglaudžia, kitų lapeliai gelsvi ar rausvi.

Geltona ir rausva medžiaga suima į save šilumą ir neleidžia augalui sušalti.

Anksti pavasarį pradeda žydėti lazdynai, alksniai, beržai ir kiti. Jie taip pat skuba žydėti, kol dar medžiai neišlapoję, kad lapai neužstotų vėjui pernešti žiedų dulkeles nuo vienų žiedų ant kitų.

Kas Kalčiausias

Jauna porelė grįžta iš teatro su taxi. Namuose žmona surinka:

— O, Viešpatie! Palikau taxi savo piniginę. O tu, savaime aišku, užmiršai pasižymėti to automobilio numerį!

Medicare Programa Pabrango 1 Doleriu

Kaip skelbia Socialinio draudimo administracija, nuo š. m. balandžio mėn. 1 dienos yra padidintas mokestis nž savanorišką apdraudą (Gydytojų) iš 3 į 4 dolerius per mėnesį.

Prie šių 4 dol. JAV valdžia primoka tiek pat, t. y. irgi $4.

Skelbiama, kad dabartinis pa kėlimas nebus pakeistas iki 1969 m. birželio mėn. 30 dienos.

Ne vienam gali kilti klausimas, kodėl buvo padidintas šis mokestis? Jie sako, kad apie 20 centų iš kiekvieno papildomo dolerio skiriama einamoms programos kaštų padengimui.

Dabar paaiškėjo, jog įvedant prieš 20 mėnesių mokestis reikėjo imti ne 3 dol., bet 3.20 dol. 25 centai skirta padidintoms gydytojų patarnavimų išlaidoms ir jų honorarams padengti. 25 centai skirti numatomiems 5% gydytojų honorarų padidinimui metų bėgyje padengti. 25 centai teks už ligonių patarnavimus, X-Ray kaštams ir už laboratorinius analizus. Pagaliau likutis iš to dolerio liks rezerve.

Argus.

Tau dukrele, kalbu, tu, martele, suprask.

Jungtinių Tautų pranešimu, ketvirtadalis visų žmonių žemės paviršiuje (735 milijonai) gyvena miestuose. Iki 1980 metų tas skaičius žymiai padidės.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ!

ALGERD BRAZIS
Savininkas
Al's Hiltop Lounge
8514 Roberts Road
Oaklawn, Illinois

LINKSMIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS LIETUVIAMS!

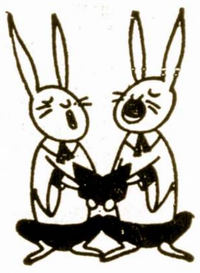

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
4605-07 South Hermitage Avenue
4330-34 South California Avenue

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų
Visiems Chicagos Lietuviams

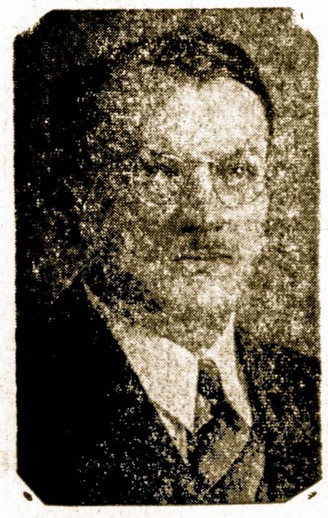

STANLEY LITWINAS, Pres.

Carr-Moody Lumber Co.
3039 S. HALSTED STREET, Tel. VIctory 2-1272

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

Juozas Balchunas

Linksmų Velykų Švenčių

linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems
RED'S PLACE
Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti
WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.
2200 West Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telefonas VIrginia 7-8874

Linksmų Velykų Švenčių
Linkime Visiems Chicagos Lietuviams

BRUNO BAKERY
SAVININKAS
BRUNO MAČIANSKIS
3341 South Lituanica Avenue
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Leonard Bukauskas
Laidotuvių Direktorius
10821 South Michigan Avenue

VELYKOS — DIDŽIOJI ŽMONIJOS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ

Pakyla saulė, čiulba sugrįžusieji paukšteliai, susprogsta medžiai, sužaliuoja pievos ir darželiai. Kiekvienas jaučiame artėjančią šv. Prisikėlimo šventę.

Mūsų taupytojams, draugams ir visiems lietuviams linksmai atšvęsti ŠVENTAS VELYKAS linki —

ALBERT J. AUKERS
Prezidentas ir Reikalų Vedėjas

DIREKTORIAI
PAREIGŪNAI
IR
TARNAUTOJAI

UF
UNION FEDERAL SAVINGS
"where people make the difference"
3430 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60629 / Phone 523-2800
Assets over $31,000,000 / Our 71st year

Iš Garsių Žmonių Gyvenimo

Senovės romėnai sakydavo: mens sana in corpore sano, kas lietuviškai reiškia — sveika dvasia sveikame kūne. Gyvenimas rodo, kad iš tikrųjų labai daug garsių ir gabių žmonių turėjo sveiką dvasią sveikame kūne.

Skulptorių darbas, be gabumo, dar reikalauja nemažų fiziškų jėgų.

Michelangelo, turėdamas 86 metus amžiaus, galėdavo dirbti prie statulų tris valandas be pertraukos.

Rubensas, garsus dailininkas, 57 metų amžiaus, dar labai gerai valdė teptuką.

Tas pat galima pasakyti ir apie Ticianą, kuris mirė beveik 100 metų, o jo tapyti prieš pat mirtį paveikslai savo gražumu ir tobulumu nei kiek nesiskiria nuo subrendusio amžiaus darbų.

Napoleonas dirbdavo kasdien 16—18 valandų, bet kartu nepamiršdavo ir fiziško mankštinimosi. Jis galėdavo išbūti balne, bejodinėdamas 12 valandų, arba per šešias valandas padaryti raitas 100 mylių — tačiau niekad nepavargdavo. Jo kariuomenės vadai šiuo atžvilgiu negalėdavo lygintis su savo imperatorium.

Garsus anglų rašytojas Valteris Skotas, nors buvo šlubas, bet darydavo pasivaikščiojimus ligi 40 mylių. Jis be galo mėgdavo, poilsio vietoj, kirsti medžius. Darbininkai stebėdavosi jo nujėgumu ir mokėjimu apsieiti su kirviu. Juokdariai tvirtindavo, kad jis geriau galįs kirvį valdyti, negu plunksną.

Žymus vokiečių rašytojas Goethe buvo didelis mėgėjas čiuožti ir dažnai maudydavosi dar gruodžio mėnesį.

Fizikas Aleksandras Humboldtas pėščias dažnai po 15 valandų vaikščiodavo. Eidamas 60 metus, jis dar kopdavo į augštų kalnų viršūnes..

Karo vadai, kaip antai, princas Eugenijus, maršalas Tiurenas ir Jurgis Washingtonas, lygiai kaip kad senovės kartagiečių vadas Hanibalas, viršijo atletiniais gabumais daugelį savo kareivių.

Perkūnsargio išradėjas Franklinas buvo geras plaukikas.

Anglų rašytojas Bernard Shaw irgi buvo didelis mėgėjas plaukioti. Jį dažnai matydavo nusifotografavusį maudymosi kostiume.

Poetas Bironas savo laiku perplaukė Helesponto sąsiaurį per 70 minučių. Jis taip pat, nežiūrint savo šlubumo, labai mėgdavo boksuotis.

Rašytojas Dickensas kasdien padarydavo pėščias ar bėgte 15—20 mylių, o kai kada ir ligi 35 mylių.

Geras plaukikas buvo ir rusų rašytojas Levas Tolstojus, kuris 65 metų būdamas dar mėgdavo vartytis vandeny, o 66 metų išmoko važiuoti dviračiu, ne išlaikant už vairo.

Bethovenas kasdien eidavo pėščias mažiausiai 5 mylias.

Wagneris buvo geras šokikas į aukštį. Dažnai jis sutikdavo savo svečius, stovėdamas ant galvos, nors jau turėjo 70 metų.

Bramsas buvo aršus mėgėjas kopti į kalnų viršūnes.

Iš šių kelių pavyzdžių, matyt, kad daug genialių žmonių savo kūrinius sukūrė tik stiprių fiziškų pajėgų padedami, nes jų genijus reikalavo kuo didžiausio kūno jėgų išplėtimo.

Margučių Dažymas Naminėm Priemonėm

Jei kas turi kantrybės ir noro, tai kiaušinius Velykoms galėtų sudažyti naminėm, senovinėm priemonėm.

Žaliai : — išvirti kiaušinius, o paskiau įdėti į šaltą vandenį su spinich.

Raudonai:—pamirkykite kiaušinius sutarkuotuose burokuose.

Geltonai: — su šafranu ar kitokiais tos spalvos dažais.

Rudai: — išvirti svogūnų žieves, o paskiau į tą vandenį sudėti kiaušinius.

Vienok dabar mūsų tarpe yra tokių gabių menininkų, kurie visaip išpuošia margučius, panaudodami lietuviškus liaudies motyvus. Tokie margučiai, tai Velykų stalo pagražinimas ir daužyti juos yra gaila.

Kodėl "Šventoji Ugnis" Nuolatos Degdavo

Mūsų Protėviai Manė, Jog Ji Apsaugo Nuo Tamsybės Pajėgų

Lietuviai senovėje skaitė ugnelę šventa, greičiausiai dėlto, kad ji buvo labai naudinga ir neatbūtina. Ji apšildydavo žiemos šalčiuose, ji apšviesdavo vakarais trobas, ji išvirdavo valgius.

Ugnis buvo jungiama su šviesa ir saule. Ne kas kitas, tik saulės šiluma atgaivindavo pavasaryje gyvybę ir papuošdavo gėlėmis ir žalumynais laukus bei pievas.

Ugnis buvo gerbiama net iki mūsų laikų. Ar atsimenate dar savo motinos įspėjimus, kad į ugnį nereikia spiaudyti arba spartidi. Tai vis palikimas senosios pagarbos ugnelei.

Lietuvių "Šventoji Ugnis" buvo gražiausias ir poetiškiausias ugnies garbinimas. Toji ugnis, paprastai, degdavo ant aukurų ir buvo nuolatos palaikoma. Pasiskolinimas žarijų nuo tokio aukuro ir parsinešimas jų namo buvo laikoma svarbiu ceremonialu.

Dabar apie patį klausimą: kodėl "šventoji ugnis "degdavo, nuolatos ir be paliovos? Ji, mat, buvo sargybinė nuo piktų dvasių ir tamsybės pajėgų. Ji atbaidydavo pavojingus, neregimus kenkėjus, užkerėtojus ir pan. Ne veltui sakoma, jog šviesoje visos piktos dvasios pranyksta.

Kita priežastis kodėl "šventoji ugnis" nuolatos degė, buvo sekanti: kadangi anais laikais žiebti ugnį buvo gana sunku, tai reikėjo turėti kur nors pastovų ugnelės šaltinį, iš kurio, reikalui esant, apylinkių žmonės galėtų jos pasiskolinti.

Šiandieniniai Laikai

Senyvas vyras Londono požeminiam traukinyje pažvelgia į stovintį prieš save jauną asmenį ir taria:

— Iš tikro keista. Sunku būtų pasakyti ar tai berniukas ar mergaitė.

— Gerbiamasis, tai mano sūnus, — piktai atsako sėdinti asmenybė.

— Labai atsiprašau, nežinojau, kad jūs esate jo tėvas.

— Nesu jo tėvas, bet jo motina!

Linksmiausių Velykų Švenčių

LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

DAN KURAITIS

Linksmų Velykų Švenčių

Frank Savickas

Atstovas Illinois Valstijos Legislatūroje iš 27-to Distrikto

Linksmų Velykų Švenčių

BRIGHTON BAKERY

2457 W. 46 - th Place,

Telefonas VIrginia 7-1250

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

JOHN PAKEL - President of

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE CHICAGO 36, ILLINOIS

GROVEHILL 6-7575

Linksmiausių Velykų Švenčių!

Karolis Cicėnas

Savininkas

GEORGE'S CAFE

3465 SOUTH MORGAN STREET

Chicago, Ill.

Linksmiausių Velykų Švenčių

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Lietuvių Auditorija

Sigitas Astrauskas

SAVININKAS

3137 SO. HALSTED STREET

Tel.: DA 6-1345

Linksmų Velykų Visiems!

NARCIZAS ir OLGA KREIVĖNAI

SAVININKAI

Kreivėnų Delicatessen

3263 South Halsted Street

Telefonas: CA. 5-6696

Geriausi Lietuviški Vietos ir Importuoti Maisto Produktai.

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

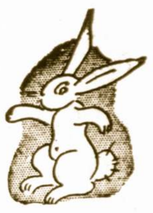

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas – Kontraktorius

10040 So. Kilpatrick Street

Oak Lawn, Illinois

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime Visiems Chicagos Lietuviams

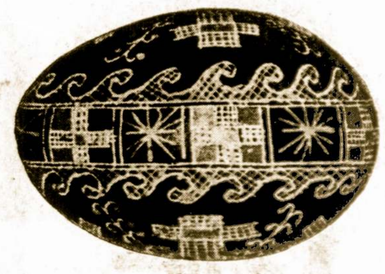

Nellie Bertulis, Felix Raudonis ir Leonard Blatz

SAVININKAI

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West Roosevelt Road

Lietuviu Tautosaka

Lapė Vilkas ir Kiškis

Vienas ūkininkas gyveno prie girios. Kartą, norėdamas sugauti vilką, jis iškasė girioje gilią duobę. Viduryje duobės įkasė stulpą, taip, kad jo galas per dvi pėdas kyšotų virš duobės.

Duobės viršų apgrindė virbais, apdėjo šiaudais ir sniegu apibarstė, kad vilkas atbėgęs nematytų duobės. Prie stulpo pririšo gyvą antį. Dieną ją atriša, o naktį vėl pririša, kad ji savo kvarkimu viliotų vilką.

Vilkas, išgirdęs anties balsą, ausis pastatęs klausėsi. Valandėlę pasiklausęs, pradėjo bėgti į tą pusę, o antis vis kvarksėjo. Vilkas pribėgęs apuostė, ar nėra arti kokio žmogaus ir drąsiai puolė prie anties.

Kaip šoko, tik keberiokšt ir guli duobėje, net kibirkštys jam iš akių pasipylė. Išsigando, vos sprandas nenulūžo, bet ką darys? Kabinėjas į duobės kraštus, ir išlipti negali. Nusiminęs atsitūpė pakrašty ir laukia galo.

Praaušus pradėjo skalikai kiškelį girioje gainioti. Tas vargšas, šunų genamas, bėga prieš vėją, ir duobės nepamatęs, keverst krito tiesiai vilkui ant galvos. Vilkas baisiai išsigando ir sukaukė, o kiškis, taip pat išsigandęs, suspiegė.

Jau dabar duobėje yra du. Vienas tūno viename duobės krašte, kitas kitame.

Išgirdo ir lapė anties balsą ir bėga į tą pusę. Atbėgusi žiūri—antis prie stulpo, aplink stulpą gili duobė, o joje — vilkas ir kiškis tupi. Ji nusišaipė ir sako:

— Labą diena, kūmučiai! Kas judu čionai įstūmė?

— Matai, kaimyne, — atsako vilkas, — išgirdes anties balsa, nakti skubinausi prie jos, norėjau paragauti, o čia pinklės pasitaikė, šokau ir įkritau.

— Aš, šunų genamas, — skundžiasi kiškelis, — greitai bėgau, dar sniegas akis lipdė, nepamačiau duobės ir įpuoliau.

Lapė, šokinėdama per duobę, tyčiojasi iš vilko ir kiškio nelaimės:

— Kodėl gi aš neįkrentu duobėn, o judu abudu įkritote,? Todėl aš neikrentu, kad aš šventa! Aš šventa! Ta šventa ir į duobe nekrenta!

Taip šokinėdama, ji vis nori sugreibti prie stulpo kabančią antį. Bet, anties begeidžiant, už kliuvo koja už stulpo, ir įkrito duobėn ir šventoji.

Dabar duobėje jau trys. Vilkas lapę pasveikina:

— Na, kūmute, ir tu, šventoji, įkritai duobėn.

Lapė vilkui atsikerta:

— Ta prakeiktoji koja užkliuvo už stulpo ir mane įtraukė.

Atsisėdę visi žiūri vienas į kitą. Lapė ir klausia vilką:

— Kūmuti, ką galvoji?

— Mane šimtas minčių ima, —atsakė vilkas.

— O tu, kūmuti, ką galvoji? —klausia kiškį.

— Mane taip pat šimtas minčių ima, — sudreba kiškelis.

— Na, kūmute, o ką tu galvoji! Dabar jau mes visi esame prapuolę, — tarė vilkas.

— Aš turiu vieną gerą minti, — atsakė lapė. — Ko mes dabar sėdime visi nuliūdę? Pradėkim dainuoti!

Ir pradeda: vilkas kaukia — aūūū, aūū, lapė loja—au, au, o kiškis spiegia — kvie, kvie. Susidarė visa muzika. Valandą pa kaukę, nutilo. Mat, lapė išgirdo ateinantį prie duobės žmogų ir sako:

— Jau žmogus ateina prie mūsų. Visi susitarę pasimerlinkime!

Taip ir padarė: vilkas išsitiesė ir lyg padvėsė, kiškis pavirto ant šono ir rodėsi nekvėpuoja, lapė palipo ant vilko, pasirito ant šono ir rodėsi lyg nebegyva.

Priėjęs žmogus žiūri duobėn ir mato: visi nebegyvi, išsitiesę guli ant šonų. Jis ir galvoja: "Kas gi atsitiko? Neseniai dar jie staugė, o dabar nebegyvi guli? Turbūt, prieš galą jie taip kaukė?"

Įlipa jis duobėn ir visų pirma apčiupinėja lapę. Jaučia, kad dar šilta tebesanti ir kalba pats sau: "Na, lapute, dar šilta tebesi; gerai, kad padvėsei. Tavo kailis vis tiek bus geras kailiniams, o tavo mėsa tiks šunims". Ir išmetė ją iš duobės.

Lapė numesta ant žemės, tik paplykt šoko dešimt žingsnių šalin ir atsisukusi tarė žmogui:

— Vėją tu gausi, ne mano kailį savo kailiniams! — Tai pasakiusi, nudūmė į girią.

Žmogus tik išsižiojo ir paliko bevampsąs.

— O tu, biaurybe! Kad būčiau žinojęs tave gyvą tebesant, būčiau tuojau užpampinęs. Tavo laimė, kad tu tokia gudri! —pyko žmogus.

Paskui jis atsinešė lazdą ir kiškį su kiškiu užmušė. Atsivežęs ratus, išsitraukė juos iš duobės, parsivežė namo ir nunupo kailius.

O lapė kaip sakė, taip ir įvyko:

— Turiu vieną, bet gerą minti. — Taip ji savo gudrumu ir išliko gyva.

Kiškelio Gyvenimas Yra Įvairus, Nors ir Ne Taip Lengvas

Kiškis — tas ramus, tylus gyvuliukas, visų jis bijo ir turi galingų neprietelių. Bet pagauti ji — ne taip lengva. Iš bėdos jį išneša greitosios kojos. Pirmutinės kojos trumpesnės už paskutiniąsias, užtat kiškis privalo šokinėti bėgdamas. Į kalną kiškiui lengva bėgti, bet į pakalnę — labai sunku, šokdamas kūliais apsiverčia ir nurieda nuo kalno.

Dieną kiškis slapstosi ir miega kur tyrame lauke. Ten jis pasitaiso piršto gilumo guolį. Žiemą kiškis pasidaro tokio gilumo guolį, kad atrodytų lyg gelsvai pilkas kelmelis.

Kai žmogus eina pro kiškio guolį, tai kiškis nebėga, bet prikrinta, kad jo žmogus nematytų ir praeitų pro šalį. Ir žmogus labai dažnai nepamato kiškio, nes jo spalva susilieja su žemės spalva. Pabaidytas kiškis lekia šalin. Jeigu pavojus neperdidelis, kiškis striksi pamažėlį, tupinėdamas, žvalgydamasis, pasiklausydamas.

Šunų vejamas, jis šokinėja, mėto pėdas, daro kilpas. Taip jis dažnai suklaidina neprityrusius šunis.

Ilgomis ausimis kiškis net per miegą nugirsta ką priartinant.

Prietemais kiškis apleidžia savo guolį ir lekia maisto ieškoti. Ėda kiškis žolę, želmenis, kopūstus, graužia ropes. Iš bėdos kiškis tenkinasi jaunučių medelių žieve ir brazdais. Iš bado jis lanko sodus ir apgraužia medelius. Kiškio nuėsti medeliai nudžiūva, jeigu žievė aplinkui apgraužta.

Kasmet, nuo kovo mėnesio iki rugpiūčio, kiškė veda ketverius ar daugiau vaikų. Prie mažiukų ji esti kokią savaitę, paskui juos pameta. Bet laikas nuo laiko, vis dėlto atsilanko prie mažiukų, prisišaukia juos ypatingai dantimis kalendama ir žindo.

Pavojuje mažiukai išlaksto. Yra matę, kaip kiškė gynė savo vaikus nuo grobuonių paukščių ir varnų.

Kiškis patinas bėga šalin tik nuo tvirtesnių neprietelių. Nuo su savim lygių jis ginasi, muša juos per snukius pirmutinėmis kojomis.

Pavykusi Premiera "Džiaugsmas" Scenoje

Alvudo Vaikų Teatro naujoji premiera 3 veiksmų mok. Viliaus Siskino pasaka "Džiaugsmas" pastatyta Jaunimo Centro didžioje salėje kovo 31 d. sutraukė apipilnę salę.

Gražiai išdekoruotoj dail. Kiburo scenoje pasirodė 33 mokyklinio amžiaus vaikai - aktoriai, kurie savo roles gerai atliko. Svarbiausiose rolėse pasirodė Arvydas Žygas, — Vincukas, toliau sekė Rasa — N. Ambrozaitytė, Laumė Laimė — V. Sobieskytė, Ragana — R. Kekštaitė, motina — L. Černiauskaitė, nykštukai su R. Viktoru (Širdukas), Ramukas — A. Skrebys, Snaigės ir Gėlės: R. Ambrozaitytė (saulutė), R. Tautkaitė, L. Slonskytė, R. Zulytė, D. Juodytė, Žiogai: A. Viktora, K. Černiauskas, A. Sobieskis, R. Juodis, V. Žygas, M. Stakėnas, Skrusdės — D. Dragūnaitė, J. Stakėnas, D. Aleksiūnaitė, Dukros — E. Rundzikaitė, R. Černiauskaitė, R. Slonskytė, Kiškiukai — A. Sobieskis, R. ir D. Aleksiūnaitės ir kt.

Solo gražiai pašoko Onutė Požerniukaitė ir skruzdės šokį vykusiai atliko Kaziutė Brazdžionytė.

Gražiais rūbais ir vaidyba išsiskyrė Žiemą-Karalius, Saulė — L. Dragūnaitė, žiogai, skruzdės, gelės, kuriuos papuošė išskirtinais rūbais J. Narukynas.

Pasibaigus gražiam spektakliui Vaikų teatro administr. St. Petersonienė iššaukė visus vaidintojus į sceną, padėkojo mažiesiems aktoriams, jų mokytojams — režisoriui Alfai Brinkai, padėjėjai P. Sobieskienei, dail. Kiburui, baletmeisteriui Velbasiui, V. Žygui (už vykusį šviesų tvarkymą), A. Kirvailytei, Aukščiūnui, Juodžiui ir kt. Scenon buvo išauktas teatro kurarorius ir nuolatinis puoselėtojas dr. J. Adomavičius. Visiems publikai nuoširdžiai plojimais padėkojo.

Vykusi buvo ragelių muzika —B. Pakšto, akompanuojant E. Pakštaitei, o smuiku grojo P. Matukas, pianu akomp. Drungai. Visam veikalui muziką pritaikė komp. J. Bertulis, kuriems irgi nesigailėta katučių.

Pertaukų metu publika vaišinosi dvejuose užkandinėse lietuviškais valgiais, kuriuos patiekė M. Bosienė, Stakėnienė, Paukštienė, Lukoševičiai, Kaunas, Terminas ir kt.

Vaikučiai buvo apdovanoti mokyt. Valaičio knygelėmis ir buv. administ. Z. Juškevičienės parūpintais saldainiais ir visi rengėjų buvo skaniai pavaišinti.

Be to veikė "laimės šulinys", kurį tvarkė dr. O. Vaškevičiūtė su padėjėjomis. Leidinius platino O. Ankienė. Bendrą tvarką žiūrėjo pirm. Stakėnas Sr., Dar darbavosi Danutė Viktorienė, Stakėnas Jr. ir kt.

Dalyviai apgailestavo, kad dėl techniškų kliūčių laiku nepristatyta pasakos "Džiaugsmo" programa, sunku buvo sekti patį spektaklį. Administracija pažadėjo norintiems programą prisiųsti paštu. Linkėtina, kad tokią gražią lietuvišką pasaką parodytų ir kitose kolonijose.

—Magd. Š-nė

Po Žaidynių Miestui Paliko Skolos

Užsibaigė olimpiniai žaidimai Grenobly ir miestas grįžta prie kasdieninio provincinio gyvenimo bei rūpesčių. O tų rūpesčių yra devynios galybės.

Priėmimui žaidėjų iš viso pasaulio, miestas buvo pastatęs eilę gyvenamų namų, ligoninių, airportą; pravedė naujus kelius, įbrisdamas į dideles skolas, kurias dabar turi mokėti. Pasėkoje to, miesto mayoras Michellon, vienas karštesnių agitatorių už surengimą Grenoblyje olimpinių žaidimų, turėjo pasitraukti iš vietos.

Žodeliai saldūs — tik į širdį dėti, bet darbeliai kartūs — tik velniui penėti.

Nepažista Avių

— O dabar, Joneli, — kreipiasi mokytoja į farmerio sūnų, — atsakyk man į tokį klausimą: visame lauke buvo vienuolika avių, šešios jų peršoko per užtvarą, — kiek avių pasiliko?

— Nei vienos, — atsako Jonas.

— Kaip tai, — stebisi mokytoja, — juk dalis turėjo pasilikti.

— Ne, atsakė Jonas. — Tamsta žinai aritmetiką, bet nepažįsti avių.

KANTRUS VYRAS

Gydytojas: — Tamstos žmona per kokią savaitę negalės kalbėti — ji tik šnabždės.

Vyras: — Ponas daktare... Aš esu kantrus ir tokią žmonos ligą galėčiau pakęsti visą laiką...

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Walter Rask – Rasčiauskas
Prezidentas
American Service Travel Bureau
9727 So. Western Ave.
Tel. 238-9787

Aprūpinam keliones į visas pasaulio dalis ir taipgi patarpininkaujam atvykimui iš Lietuvos atostogoms ar visam laikui.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

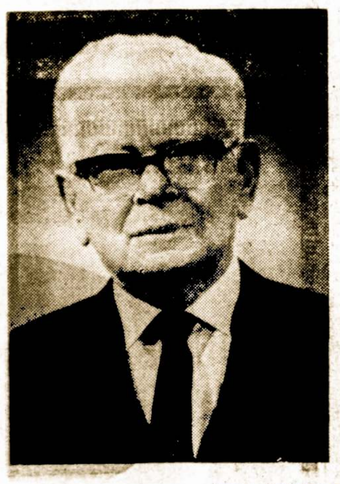

Augustas Saldukas
Direktorių Tarybos Pirmininkas
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N
4040 Archer Avenue Chicago 32, Illinois Telefonas CL 4-4470

Linksmiausių Velykų Švenčių
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Vladas ir Marta Kavalskiai
Savininkai
NEW LIFE LIQUOR STORE
3234 SOUTH HALSTED STREET
Chicago, Illinois

Linksmų Velykų Švenčių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., Oaklawn, Ill. Tel. 636-2320

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ-NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Senovės Prūsų Merginos Specialiai Puošdavos Pavasario Šventėje

Tikros Meilės Pareiškimas Savo Berneliui

M. Pretorius savo išleistoj knygoj apie senovės prūsus (Berlynas, 1871 m.) primena ankstyvesnį rašytoją Erasmus Pranciškus, kuris savo veikale "Moralybės veidrodis", atpasakoja prūsų papročius.

Pirmiausiai pažymim, jog nie kur kitur brolio ir sesers meilė nebuvo taip gražiai vaizduojama, kaip lietuviškų giminių dainose ir pasakose.

Toliau tas Erasmus Pranciškus nupiešia ypatingą senovės prūsų mergaičių meilės išreiškimą savo berneliui.

Pavasario šventėse daugelyje vietų merginos apsijuosdavo ilga juosta, kurios abu galai buvo nukritę žemai, arba aprišdavo kaspinu. Tai buvo netiesioginis pasakymas savo berneliui, jog jį myli. Mat, iš kuklumo, merginos nedrįsdavo išreikšti tą jausmą žodžiu.

Jei bernelis irgi mylėjo ją, tuomet jam buvo aišku, kas reikia daryti. Savo du geriausius draugus jis pasiųsdavo į merginos tėvų namus ir prasidėdavo rimtos kalbos apie vedybas.

Kartais tie piršliai, nujausdami, jog nebus pasipriešinimo iš tėvų pusės, "pavogdavo" mergaitę ir jaunuosius apvesdindavo.

Kivirčai Medžių Tarpe

Susiginčijo medžiai, kuris jų geresnis.

— Aš už visus medžius tvirtesnis, — sako ąžuolas. — Mano šaknys giliai žemėse įsiriaususios, viršūnė debesis remia, liemens du vyrai neapkabintų, mano lapai karpyti, o šakos kaip geležinės. Nei vėjų, nei audros aš nebijau!

Išgirdo obelis ąžuolą kalbant ir tarė:

— Nesigirki, ąžuolėli, drūtas būdamas, užtat vaisius tavo vienos kiaulės teėda, o mano obuoliai net žmonių stalus puošia.

Klauso jų kalbas pušis ir spygliuota viršūne linguoja:

— Palaukite, nesidžiaukite: ateis žiema, pašalsite tada nuplikę, o aš žiemą ir vasarą žaliuoju; žmonės be manęs žiemą sušaltų — aš jiems triobas stakatu ir krosnis kūrenu.

LAUKUOSE

Džiaugias mūsų krašto žmonės,
Susilaukę tos malonės,
Ką gamta visiems mums teikia,
Ko tikroms linksmybėms reikia:

Saulė skaisčiai spinduliuoja,
Tyras oras mirguliuoja,
Danguje žydrumas žydi
Ir žmogaus akis pavydi.

Paukščių choras pūčia dūdą,
Kai artojas sėja grūdą,
Miško strazdas trimituoja,
Gegutė linksmai kukuoja.

O meili lakštutė suosia, —
Juk jai gėlės sostą puošia.
Ten kur kyla žalias krūmas,
Kaip sukurtas lapų rūmas.

Kur gyvi žiedai marguoja
Ir tik patalpą spalvoja
Grožio nuotaikų dažai,
Tarsi šypsenos bruožai.

Justinas Tumėnas

Geri vyrai, kai pasigerti, bet ne kokie, kai reikia arti.

Sunkiau dirbantis vyras reikalauja 50 nuošimčių daugiau maisto, negu dirbanti moteris.

Dievaitė Panaikinta, Bet Zuikelis Liko Velykų Šventėse

Laikui bėgant, Velykų simboliu virto ne vien margučiai, bet ir zuikelis. Tą galime pastebėti anglo-saksų šalyse. Zuikeliai vaizduojami kaipo gamtos puošėjai, margučių dažytojai, linksmintojai ir pan. Zuikelio rolė šiose šventėse beveik prilygsta "Kalėdų Dieduko" arba Santa Claus.

Kaip zuikelis pakliuvo į Velykų papuošalus, nesunku atspėti. Jis yra gyvas, judrus ir meilus gyvūnas, kuris pirmutinis miškuose ir laukuose pasveikina atėjusį pavasarį. Dar aiškesni atsakymai į tą klausimą suteikia senoji germanų mitologija. Kaip žinome, dabartinės šventes amerikiečiai, anglai ir vokiečiai vadina "Easter". Tas žodis yra kilęs iš senovės germanų pavasario dievaitės "Estere".

Pasak padavimu, nuolatinis tos dievaitės palydovas ir geros kloties lėmėjas buvo zuikelis. Tuo būdu sykiu su tos dievaitės vardu į Velykas pakliuvo ir tas populiarus laukų ir miško gyventojas.

Krikščionybei įsiviešpatavus, dievaitė Estera buvo išstumta iš Velykų paveikslo, bet zuikelis visgi pasiliko.

IŠVENGIMUI DIDESNIŲ TAKSŲ

18-to šimtmečio pabaigoje Anglijos valdžia krovė ant žmonių vis didesnius taksus, kas sukeldavo įvairių diskusijų ir skundų.

Ryšium su tuo Jonathan Swift, garsaus veikalo "Gulivero Kelionės" autorius, nugirdęs kaip viena moteriškė džiaugiasi pavasario grožybėmis, atsiklaupė ant kelių ir pradėjo maldauti jos:

"Susimildama, kalbėk patyliau, nes valdžios agentai uždės taksus ir ant pasigėrėjimų pavasariu!

Bernelis kaip balandėlis, į mergeles — kaip katinėlis.

Mes visi pripažįstame išmintingais tuos žmones, kurie kreipiasi į mus ieškodami patarimo.

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime
Visiems Chicagos Lietuviams

JUSTICE ELECTRIC
W. SEBASTIAN - savininkas
6625 W. Archer Avenue
Tel. 586-1306 ir PO 7-5458

Linksmiausių Velykų Švenčių
Visiems Chicagos Lietuviams

HEALTHY FOOD RESTAURANT
JULĖ BIČIŪNIENĖ,
Savininkė
3236 So. Halsted St. Tel. DAnube 6-9837

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime
Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

PETE'S FOOD STORE
PETRAS ŠMITAS, sav. prieš Šv. Jurgio bažnyčią
901 W. 33rd ST. - Chicago 8, Ill. - Tel. YArds 7-0087

Linksmiausių Velykų Švenčių

GOLD COAST & BANQUET HALL
For All Occasions
Ruth and Joe RACHUNAS
2523-25 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Linksmų Velykų Švenčių

DRAUGAMS ir LANKYTOJAMS LINKI
ONA ir BALYS MULIOLIAI, Savininkai
ROCKWELL CLUB
3957 So. Rockwell St. — Telefonas: VI 7-8413
VIETINIAI IR UŽSIENINIAI GĖRIMAI,
Pradedant Šampanu ir Baigiant Konjaku bei Meduoliu.
Tel.: VI 7-8413

Mutual Federal Bendrovė Linki Visiems
LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VADOVYBĖ:
JOHN J. KAZANAUSKAS
Prezidentas
CASIMIR G. OKSAS
Ekzek. Viceprezidentas
PETER KAZANAUSKAS
Viceprezidentas
STEPHANIE SIMONAITIS
Sekretorius - Iždininkas
ANTHONY L. LAPINSKAS
Sekr. - Iždininko padėjėjas
ir advokatas.

DIREKTORIAI:
JOHN J. KAZANAUSKAS
PETER KAZANAUSKAS
PETER KRAUJALIS
ANTHONY L. LAPINSKAS
WALTER MISEVICH
CASIMER G. OKSAS
JOAN OKSAS

DARBO VALANDOS:
Pirmadienį, Antradienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po piet.
Trečiadienį uždaryta visa diena.
Automobiliams pastatyti aikštė greta mūsų įstaigos

Mutual FEDERAL Savings
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
AND LOAN ASSOCIATION
2212 WEST CERMAK ROAD

LINKSMŲ PAVASARIO
ŠVENČIŲ — VELYKŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BIČIULIAMS,
PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS
LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI
3354 South Halsted St. YArds 7-1911
CHICAGO, ILL.

KODĖL GEGUTĖ GRAUDŽIAI KUKUOJA PAVASARIO METU

Pasaka Apie Bajoro Dukrą

Ir Tris Jos Brolius

Kitą kartą gyveno Lietuvoje lobingas bajoras. Jis turėjo dukterį ir tris sūnus.

Duktė savo brolius labai mylėjo — jais visuomet rūpindavosi, ausdavo puikiausias juostas, nerdavo visokius nerinius jiems patiems pasipuošti ir žirgų gūnioms.

Pagirs ją broliai, pasidžiaugs jos darbu, — ir kitokio atpildo jai nereikia. Brolių laimė ir visi brolių džiaugsmai buvo tarytum jos pačios. Bet ir broliai puikūs buvo vyrai.

Tačiau neilgai buvo jiems lemta tokioj santarvėj gyventi.

Kryžiuočiai apniko mūsų kraštą — žudė senučius, plėšte plėšė iš motinų vaikelius, kalavijais ir ugnimi naikino visa, ką tik rasdami Lietuvoje.

Taip darydami jie sakėsi skelbią mūsų krašte Kristaus mokslą ir verčią lietuvius jį priimti.

Kęstutis, Žemaičių kunigaikštis, tuoj ėmė rinkti vyrus į kariuomenę. Beregint po visą Žemaitiją pasigirdo karo vamzdžiai; jais buvo šaukiama viso krašto kariuomenė į garbės lauką, į šventąjį karą.

Tokį karo vamzdžių skardą turėjo išgirsti ir tie trys broliai. Išgirdę pasibalnojo tymo balneliais žirgelius ir išjojo į karą. Seselė apsiverkė graudžiomis ašarėlėmis, palaimino savo brolelius, ir tiek — krašto laimė ir gerovė juk brangesnė už brolius.

Pasibaigė karas. Priešą lietuviai sumušė. Kryžiuočiai, kurie liko gyvi, tie nieko nelaimėję, grįžo, iš kur atėję. Mūsų kariai irgi grįžo namo.

Bet kur dingo narsūs broleliai? Veltui jų laukia seselė: visi trys karo lauke krito, tik jų žirgai, netekę jojėjų, parbėgo namo, į brolių kiemelį.

Susisielojusi lietuvaitė, nebetekusi savo brolelių, apleido tėvo namus, pasiėmė kritusių brolių žirgus ir nuėjo į girią baigti savo amžiaus. Ilgai ten ji brolelių gedėjo — verkė ir aimanavo. Pagaliau dievai pasigailėjo jos — ir pavertė ją gegute.

Dabar, pavasarį, tuo pačiu metu, kada žuvo jos broliai, skelbia ji visiems savo nelaimę: kukuodama verkia savo brolelių.

T. Kosciuška Buvo Geras Piešėjas

Būdamas Caro Kalėjime Ėmėsi Piešti Paveikslus

Petro ir Povilo garsioje rusų "tvirtovėje", kur carai laikė svarbiausius politinius kalinius, savo laiku po numalšinimo Lietuvos — Lenkijos sukilimo, sėdėjo ir Tadas Kosciuška, didysis lietuvių kilmės už laisvę kovotojas.

Būdamas rusų belaisvis,, kalėjimo vienutėje Tadas Kosciuška rado nusiraminimą, dirbdamas iš dramblio kaulo ir medžio įvairius meno dročinius: ta bokines, statulėles, lazdų rankenas ir pan.

Generolas Tadas Kosčiuška pasižymėjo ne tik kaipo karo vadas, bet gamta lygiagrečiai jį buvo apdovanojusi ir nemenkais meniniais gabumais.

Po amnestijos, iš Peterburgo nuvykęs į Paryžių, buvo net pasiryžęs meno srityje talentą pa tobulinti, tačiau svarbesnės pareigos jam neleido šio sumanymo įgyvendinti..

Nors T. Kosčiuška dailės srityje reiškėsi tik atsitiktinai ir labai neilgai, bet vis tik yra palikę keliasdešimt jo tapybos darbų, ir, ypač, stiprių piešinių.

Spalvotus paveikslus atlikdavo dažniausiai akvarele; šių pa starųjų dėka tarpe užsiliko keli Lietuvos gamtovaizdžiai, Romos miesto ir Italijos vaizdai ir kt.

Amerikoje Tadas Kosciuška buvo nupiešęs pirmojo JAV-bių prezidento George Washingtono portretą.

Patarlės ir Spėliojimai Velykų Laikotarpyje

Atėjus pavasariui ūkininkai pradėdavo rūpintis laukų darbais ir būsimu derliu.

Nuo gero javų užderėjimo pri klausė jų būtis bėgyje ištisų metų.

Todėl nenuostabu, kad pavasario šventėse buvo bandoma atspėti ir išpranašauti kokia bus vasara ir ruduo.

Jei prieš Velykas lyja lietus, tai tas reiškė, jog aruodai bus pilni.

Jei Didžiajame Penktadieny sninga sniegas, tai derlius bus menkas.

Jei kas Velykų metu yra užsirūstinęs, tam nesiseks laukų darbai.

Iš tų kelių patarlių jau galima suprasti kokią svarbią rolę vaidino Velykų šventės nulėmime viso gerbūvio.

Tos šventės buvo kaip koks orakulas, atskleidžiąs žmonėms jų netolimą ateitį.

VELYKŲ STALAS

Keičiasi gyvenimas — keičiasi papročiai. Kasmet girdima vis daugiau balsų prieš tradicinį Velykų stalą. Daugelyje kraštų tradiciniu valgiu yra kalakutas. Juo papildomas paprastas meniu ir žmonės patenkinti savo velykiuiu stalu.

Bet tų tradicinių valgių yra daug ir kalakutas ir paršiukas ir kumpis, o margučiai, o pyragai!

Pagaminti tuos valgius —štai ir stalas gatavas.

Antra vertus, pas mus nepriimta didelių švenčių metu virti pietų, kad galėtų švęsti visa šeima bei artimieji. Tai pasigaminama šaltų valgių tiek, kad jų užtektų ir kitai dienai ir dar atsilankiusį pavaišinti. Ir vėl gaunasi Velykų stalas, tik visas skirtumas tame, ar mes laikome tuos valgius sustatę ant stalo kambaryje, ar išnešę šaltoje vietoje.

Žydintieji vazonai labai puošia kambarius. Graži šventadieninė staldengtė su didele kristoline ar kitokia lėkšte vidury stalo,, pridėta įvairių gėlių, bet pagal lietuvišką tradiciją, tai pirmų žibučių (žibuoklių) ir bruknių šakelių, ant žibučių puokštės žemose taurelėse, atrodo, kad tai švenčių, pavasario nuotaika.

Kiti pasigamina ir tokių valgių, kaip buljonas puodukuose (šildytuose), šalta mėsa — majonezo sosas, raudonų kopūstų su obuoliais, žali saločiai, apelsinų kompotas, naminiai pyragai.

Be to, kieti kiaušiniai — majonezo sosas, kumpis su krienais, su grietine, šaltas rozbifas, paršiuko ruliada, totorių sosas, kimštas kalakutas, daržovių saločiai, naminiai mozūrai, juoda kava, vaisiai.

Kiti mėgsta pamidorų sriubą puodukuose bigosą (šildytą), rozbifą su daržovėmis, apelsinų žele.

Paįvairina ir tokie skanėsiai, kaip burokėlių buljonas puodukuose su sūriu, grybų pudingas, kepta veršiena arba paukštiena.

Be to, žali saločiai, bulvių pure, boba (bulka), savarin, juoda kava, vaisiai.

Boba (bulka, babka) vadinama "savarin", kepama taip. Reikia paimti ketvirtį svaro miltų, ketvirtį pokelio mielių, pusę stiklinės drugnos grietinėlės arba pieno, 6 kiaušinių trynius, stiklinę pudrinio cukraus, žiupsnį druskos, stikliuką arako (arba spirito su arako esencija dėl skonio) ir aštuntą dalį tirpinto sviesto.

Syrupui: trečią dalį svaro cukraus, stiklinę vandens, stikliuką arako.

Užmaišyti miltus su mielėmis, praskiestomis drungnu pienu, o kai pakils, pridėti kiaušinių trynius, išplaktus su cukrum. Sumaišyti. Pastatyti šilumoje, kad vėl išaugtų.

Kai tešla pakils dvigubai, pridėti: druską, araką, tirpintą sviestą. Minkyti, kol tešla nelips prie rankų.

Gerai išminkytą dėti į formas, išteptas sviestu. (Dėl tų bobų formos yra su kaminėliu viduje).

Dėti tešlos iki ¾ formos. Vėl pastatyti, kad augtų, o kai prieis kraštus, dėti į vidutinį krosnį pusvalandžiui.

Iškepus, dar karštas bobas išimti iš formų ir sudėjus ant gražaus padėklo, prisunkti sunka.

Vandenį su cukrumi išvirti ir nuėmus nuo ugnies įpilti araką. Karštą sunka laistyti bobas, kol prisisunks.

Paduoti šaltai pripildžius skyles plakta grietinėle ir papuošus vaisiais, išimtais iš uogienių ir nusunktais, arba supiaustytu riekėmis ananasu.

Platoniška Meilė

Jau per 16 metų Jungtinės Tautos šelpia arabų tremtinius Artimuose Rytuose. Jungtinės Valstybės iki šiam laikui suteikė tam tikslui $387 milijonus.

Sovietai, kurie nuolat skelbia savo užuojautą arabams, ne davė tam tikslui nei cento.

Siūlykis kaip vilkas kiaulei į bobutes.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Kazys Šidlauskas

Cook apskrities prokuroro padėjėjas

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

Jonas A. Jonikas

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Velykų Švenčių

Linkiu

Visiems Lietuviams

Frank Bastis

SAVININKAS

LAKESIDE COUNTRY CLUB

PEWAUKEE, WISCONSIN

Linkime Linksmų Velykų Švenčių

STANDARD

Federal Savings

and Loan Association of Chicago

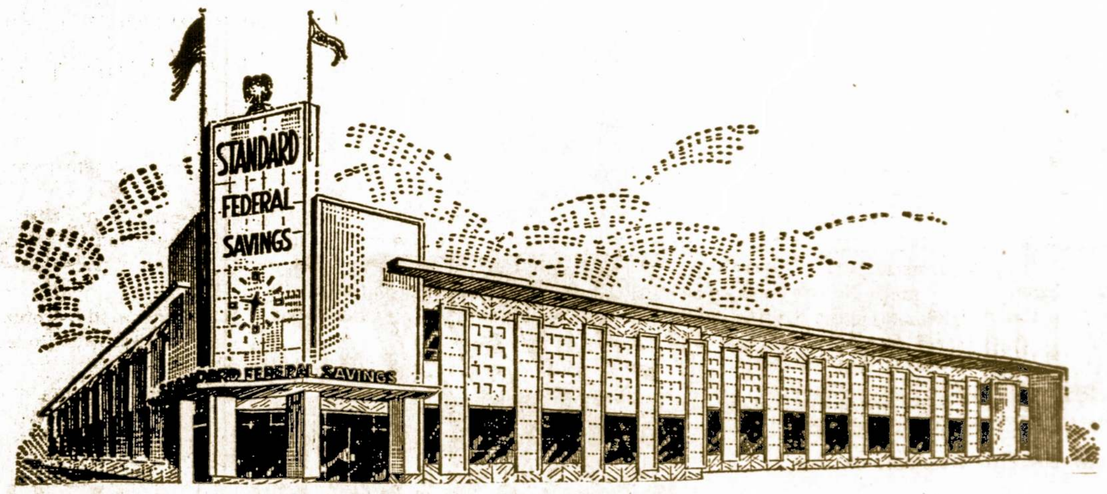

4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141